

OBSAH

Úvod	s. 7
1 Zahraniční zkušenosti v oblasti interkulturní mediace a interkulturní práce	s. 13
1.1 Španělsko	s. 16
1.2 Portugalsko	s. 23
1.3 Francie	s. 32
1.4 Německo	s. 36
1.5 Závěr	s. 42
2 Podstata a principy interkulturní práce	s. 45
2.1 Teoretická východiska a interdisciplinarita interkulturní práce	s. 48
2.1.1 Sociálně-politická východiska interkulturní práce v České republice	s. 48
2.1.2 Východiska z teorií o interkulturním setkávání	s. 50
2.1.3 Interdisciplinarita interkulturní práce	s. 54
2.1.4 Kontext vzniku profese interkulturní pracovník	s. 58
2.1.5 Závěr	s. 64
2.2 Hlavní ideová východiska interkulturní práce, hodnoty a zásady interkulturní práce	s. 65
2.2.1 Hlavní ideová východiska	s. 65
2.2.2 Etické hodnoty a zásady	s. 70
2.3 Definice interkulturní práce, role a kompetence interkulturních pracovníků	s. 74
2.3.1 Definice interkulturní práce	s. 74
2.3.2 Role a kompetence interkulturního pracovníka	s. 75
2.4 Charakteristiky interkulturní práce	s. 79
2.4.1 Interkulturní kontext výkonu interkulturní práce	s. 79
2.4.2 Svěbytnost a uznání profese interkulturní pracovník	s. 82
2.5 Přístupy v interkulturní práci	s. 85
2.5.1 Asistence a tlumočení ve veřejných institucích – „poradenská interkulturní práce“	s. 85
2.5.2 Obhajoba práv znevýhodněných migrantů, boj proti strukturální diskriminaci – „radikální interkulturní práce“	s. 85
2.5.3 Podpora migrantů a majority v rámci sousedského soužití a v rámci komunity na místní úrovni – „komunitní interkulturní práce“	s. 86
2.6 Realizované projekty v oblasti vzdělávání a zaměstnávání interkulturních pracovníků a komunitních tlumočnicků	s. 87
2.7 Závěr	s. 90
3 Mezioborové inspirace a kontext interkulturní práce	s. 93
3.1 Pobyt cizinců na území ČR	s. 95
3.1.1 Právní úprava	s. 96
3.1.2 Pojem cizinec podle zákona o pobytu cizinců	s. 100
3.1.3 Působnost státních orgánů podle zákona o pobytu cizinců	s. 100
3.1.4 Druhy pobytů (pobytových oprávnění)	s. 101
3.1.5 Pobyt bez víza	s. 101
3.1.6 Krátkodobé vízum	s. 102
3.1.7 Dlouhodobé vízum	s. 102
3.1.8 Dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území	s. 104
3.1.9 Dlouhodobý pobyt	s. 105
3.1.10 Trvalý pobyt – občané třetích států	s. 115
3.1.11 Pobyt cizince narozeného na území	s. 121
3.1.12 Pobyt občanů EU a jejich rodinných příslušníků	s. 122
3.1.13 Obecně k některým náležitostem žádosti o dlouhodobé vízum, dlouhodobý nebo trvalý pobyt	s. 127
3.1.14 Povinnosti cizince	s. 133
3.1.15 Správní vyhoštění a zajištění	s. 134
3.1.16 Mezinárodní ochrana	s. 137
3.1.17 Státní občanství ČR	s. 140
3.1.18 Shrnutí hlavních myšlenek	s. 145
3.2 Migrace a integrace v Evropské unii a v České republice jako kontext formace profese interkulturní pracovník	s. 147
3.2.1 Základní terminologie	s. 147
3.2.2 Základní fakta o migraci a integraci v českém a mezinárodním kontextu po druhé světové válce	s. 152
3.2.3 Historie migrace, vývoje migrační a integrační politiky v západní Evropě a ES/EU po druhé světové válce	s. 164

3.2.4 Historie migrace, vývoje migrační a integrační politiky České republiky po druhé světové válce	s. 177
3. 3 Interkulturní práce jako pomáhající profese	s. 190
3.3.1 Poradenské aspekty interkulturní práce	s. 190
3.3.2 Případová práce	s. 194
3.3.3 Krizová intervence	s. 196
3.3.4 Mediace	s. 200
3.4 Komunitní tlumočení	s. 207
3.4.1 Metodika a didaktika konsekutivního tlumočení bez notace	s. 208
3.4.2 Metodika a didaktika konsekutivního tlumočení s notací	s. 210
3.4.3 Metodika a didaktika tlumočení z listu	s. 218
3.4.4 Metodika a didaktika simultánního tlumočení šepem neboli šušotáž	s. 220
3.5 Sociokulturní a lingvistická specifika jazykové přípravy interkulturních pracovníků	s. 222
3.5.1 Jazyková specializace angličtina	s. 222
3.5.2 Jazyková specializace ruština	s. 225
3.5.3 Jazyková specializace arabština	s. 229
3.5.4 Jazyková specializace mongolština	s. 232
3.5.5 Jazyková specializace vietnamština	s. 237
3.5.6 Jazyková specializace čínština	s. 247
4 Vzdělávací kurz pro interkulturní pracovníky – východiska, cíle a obsah kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách se zaměřením na poradenství a asistenci migrantům	s. 251
4.1 Úvod	s. 253
4.2 Příprava a realizace vzdělávacího kurzu pro interkulturní pracovníky	s. 255
4.2.1 Identifikace vzdělávacích potřeb a nastavení obsahu vzdělávání	s. 255
4.2.2 Profil absolventa a vzdělávací témata	s. 256
4.2.3 Kurikulum vzdělávacího kurzu	s. 256
4.2.4 Výběr účastníků	s. 267
4.2.5 Závěrečné zkoušení účastníků	s. 268
4.3 Otázky a výhledy do budoucna	s. 269
5 Výstupy z evaluace vybraných aspektů podpory rozvoje interkulturní mediace	s. 271
5.1 Interkulturní pracovník	s. 273
5.2 Kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách se zaměřením na poradenství a asistenci migrantům	s. 274
5.3 Tematická síť organizací zabývajících se migrací a integrací z řad státní správy, samosprávy a nestátních neziskových organizací	s. 276
5.3.1 Zahraniční partner	s. 276
5.3.2 Profese interkulturní pracovník	s. 276
5.3.3 Rozvoj profese po ukončení projektu	s. 277
5.4 Závěr	s. 278
Summary	s. 279
Seznam autorů a autorek	s. 285
Kontakty na organizace a instituce působící v oblasti integrace cizinců	s. 293
Použité zkratky	s. 311